

**КОМУНАЛЬНА УСТАНОВА
«ЦЕНТР ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ
ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ДОШКІЛЬНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД № 26
ВІННИЦЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ»**

**Заняття «Міської Школи молодого майстра»
молодих вихователів (3-й рік роботи) ВМТГ**

**«Сучасні підходи до проблеми
організації пошуково-дослідницької
діяльності дошкільників в реаліях
сьогодення»**

Дата проведення: 06 жовтня 2022

Початок: 13.30

МЕТА:

оновлення змісту роботи вихователя щодо формування основ поведінки дошкільників в соціоприродному середовищі через пошуково-дослідницьку діяльність в реаліях сьогодення.

Завдання:

- удосконалити рівень теоретичної та практичної підготовки вихователів з питань організації пошуково-дослідницької діяльності дітей дошкільного віку;
- надати методичні рекомендації щодо організації пошуково-дослідницької діяльності в закладі дошкільної освіти в умовах очної, змішаної та дистанційної форми освіти.

Робоча програма

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ БЛОК

1. Реєстрація учасників онлайн-заняття

II. ІНФОРМАЦІЙНО - ТЕОРЕТИЧНИЙ БЛОК

1. Організація пошуково-дослідницької діяльності в умовах очної та дистанційної форми спрямування освітнього процесу» (*Методична Platforma*), консультант КУ «ЦПРПП ВМР» Ніна Сокиринська.
2. Експериментування, як крок до пізнання творчого саморозвитку особистості (*Презентаційний месендж*), консультант КУ «ЦПРПП ВМР» Лариса Бондарчук.

III. ПРАКТИЧНИЙ БЛОК

1. Системний підхід до організації пошуково-дослідницької діяльності в ЗДО (*Панорама досвіду*), вихователь-методист КЗ «ДНЗ №26 ВМР» Наталія Романюк.
2. Дитяче експериментування як засіб розвитку у дитини вміння досліджувати навколишній світ (*Творча лабораторія*), вихователь-методист КЗ «ДНЗ №26 ВМР» Наталя Куліш.

3. Виховання екологічної свідомості дошкільників через використання пошуково-дослідницької діяльності (Заняття в старшій групі «Екологічна лабораторія «Академія природничих наук»»), вихователь КЗ «ДНЗ № 26 ВМР» Наталія Оцалюк.

<https://www.youtube.com/watch?v=YfZS7HdJOuo>

4. Особливості організації пошуково-дослідницької діяльності в онлайн форматі (Онлайн-досліди з піском для дітей 3-4 років), вихователь КЗ «ДНЗ № 26 ВМР» Олена Хохлюк.

<https://www.youtube.com/watch?v=zwcKedHMzVM>

5. Особливості організації пошуково-дослідницької діяльності в онлайн форматі (Інтерактивна онлайн гра для дітей 5-6 років «Властивості предметів»), вихователь КЗ «ДНЗ № 26 ВМР» Юлія Близнюк;

https://www.youtube.com/watch?v=fL3dqqt0B_s

IV. ПІДСУМКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ БЛОК

Підведення підсумків роботи, обмін думками та враженнями

Лариса Бондарчук,
Ніна Сокиринська,
консультанти
КУ «ЦПРПП ВМР»

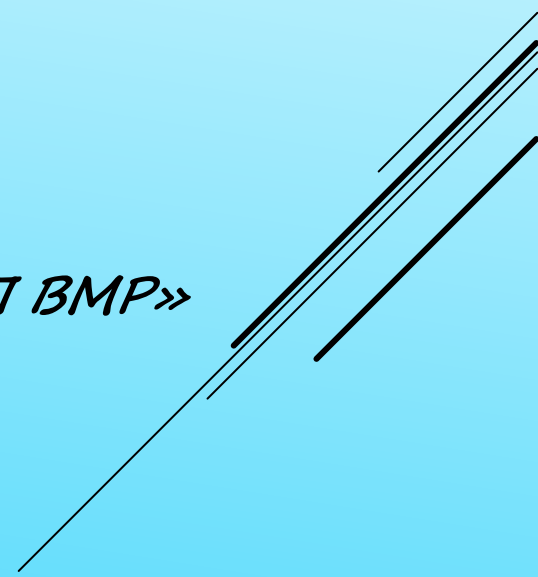

Методична Platforma

«Організація пошуково-дослідницької діяльності в умовах очної, змішаної та дистанційної форми спрямування освітнього процесу»

Спікер - консультант КУ «ЦПРПТТ ВМР»
НІНА СОКИРИНСЬКА

Необхідність модернізації змісту дошкільної освіти зумовлюється реформуванням галузі згідно з національною доктриною розвитку освіти України у XXI столітті

Модернізувати зміст дошкільної освіти – означає вдосконалити його, змінивши відповідно до вимог часу, не зачіпаючи основ, сталих і таких, що не виправдали положень, збагативши їх новими, прогресивними ідеями

НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ДОКУМЕНТИ

*Стаття 11
Закону України
«Про дошкільну
освіту»
(зі змінами від
11.07.2021
№ 2628-III)*

*Про рекомендації
для працівників
ЗДО на період дії
воєнного стану в
Україні (лист
МОН від
02.04.2022
№ 1/3845-22)*

*Професійний
стандарт
«Вихователь
дошкільної освіти»
(наказ Міністерства
економіки України
від 19.10.2021
№ 755-21)*

*Планування
роботи закладу
дошкільної освіти
на рік (лист МОН
від 07.07.2021
№ 1/9-344)*

*Положення про
заклад дошкільної
освіти (постанова
КМУ від 12.03.2003
№ 305 у редакції
постанови КМУ від
27.01.2021 № 86)*

Лист МОН України № 1/8504-22 від 27.07.2022
Методичні рекомендації про окремі питання діяльності ЗДО у 2022-2023

Наказ МОН від 20.04.2015 № 446 Про затвердження гранично допустимого навчального навантаження на дитину у ЗДО

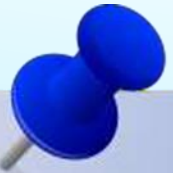
Порядок здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях, затв. постановою КМУ від 26.06.2013 № 444 (зі змінами).

Лист МОН «Щодо комунікації з дітьми дошкільного віку з родин учасників ООС/АТО, внутрішньо переміщених осіб та організації взаємодії з їхніми батьками» від 12.12.2019 № 1/9-766.

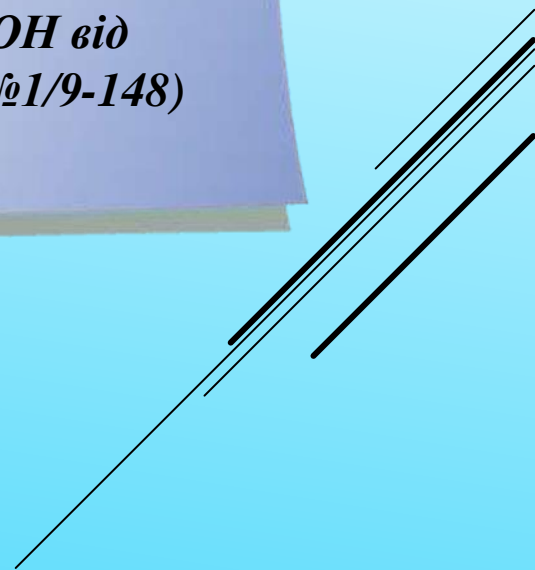
Лист МОН України від 10 серпня 2022р. № /9105-22 «Щодо організації виховного процесу в закладах освіти у 2022/2023 н. р.»

***Базовий
компонент
дошкільної освіти
(наказ МОН
від 12.01.2021 №33)***

***Щодо методичних
рекомендацій до
оновленого Базового
компонента
дошкільної освіти
(лист МОН від
16.03.2021 №1/9-148)***

Організація освітнього процесу з урахуванням безпекової ситуації

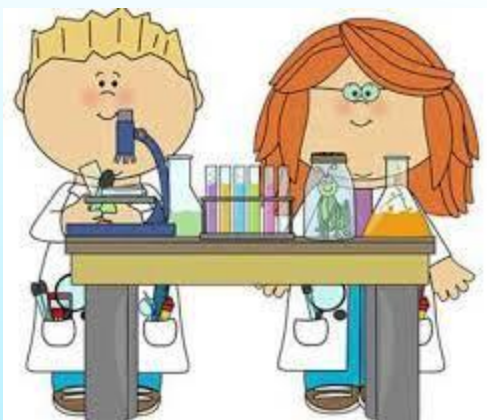
*Очне
навчання*

*Дистанційне
навчання*

*Змішана
форма
навчання*

ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

Джерело отримання
дитиною уявлень
про світ

Пізнавальна
активність

Мотивація

Успіх у
діяльності

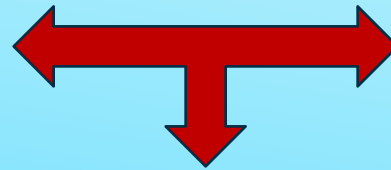
***В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СТУПЕНЯ
САМОСТІЙНОСТІ ДИТИНИ УМОВНО МОЖНА
ВИДІЛИТИ ТРИ РІВНІ РЕАЛІЗАЦІЇ
«ДОСЛІДНИЦЬКОГО НАВЧАННЯ»:***

***Рівні
навчального
дослідження***

Евристичний

***Частково
пошуковий***

Дослідницький

ПЕРШИЙ РІВЕНЬ ВИЗНАЧАЄ ЕВРИСТИЧНИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ

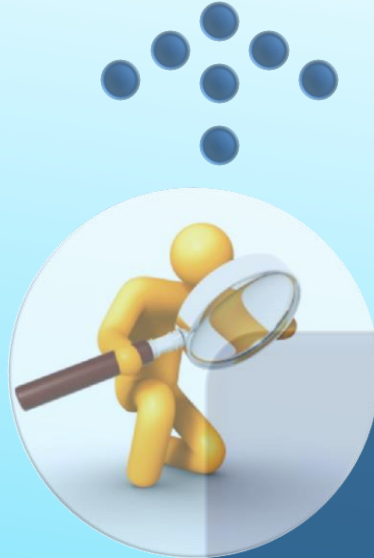

***Проблема поставлена
педагогом***

***Накреслення педагогом
стратегії й тактика
розв'язання проблеми***

***Самостійне вирішення
проблеми дитиною***

ДРУГИЙ РІВЕНЬ ВИЗНАЧАЄ ЧАСТКОВО-ПОШУКОВИЙ МЕТОД НАВЧАННЯ

*Метод і шляхи
розв'язання дитина
шукає самостійно*

*Педагог
ставить
проблему*

Вищий
рівень

***ТРЕТІЙ РІВЕНЬ ВИЗНАЧАЄ
ДОСЛІДНИЦЬКИЙ
МЕТОД НАВЧАННЯ***

*Постановку проблеми,
пошук методів її
дослідження й
розв'язання діти
здійснюють самостійно*

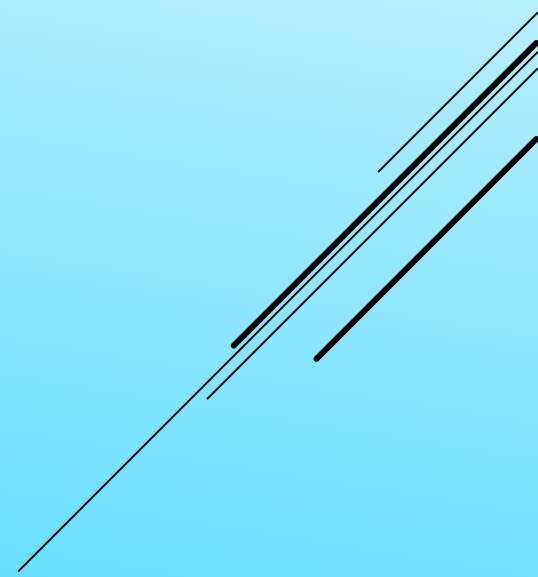
ПОШУКОВО- ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

***Змінює
предмет
пізнання***

***Реалізує
активні
методи***

ОНЛАЙН СЕРВІСИ ДЛЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ РОБОТИ

Дистанційне навчання дошкільників

З дітьми молодшого та середнього дошкільного віку

- не більше 10 ХВИЛИН

З дітьми старшого дошкільного віку

- не більше 15 ХВИЛИН

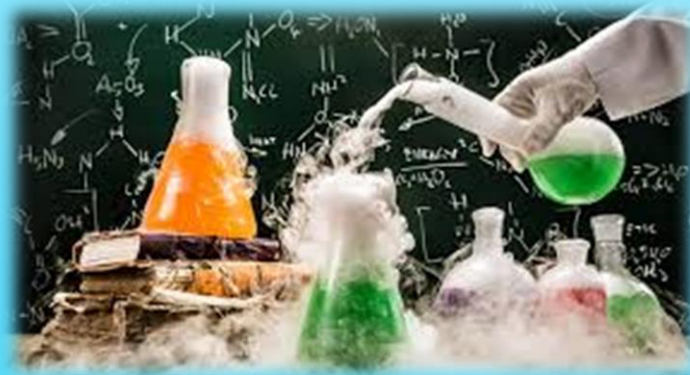
СТРУКТУРА ДОСЛІДІВ

Перший етап - підготовка дітей до досліду

Другий етап - початок досліду

Третій етап - хід досліду

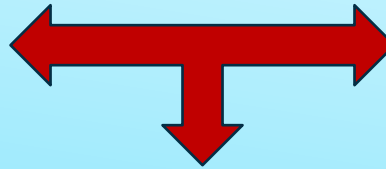
Четвертий етап - заключний

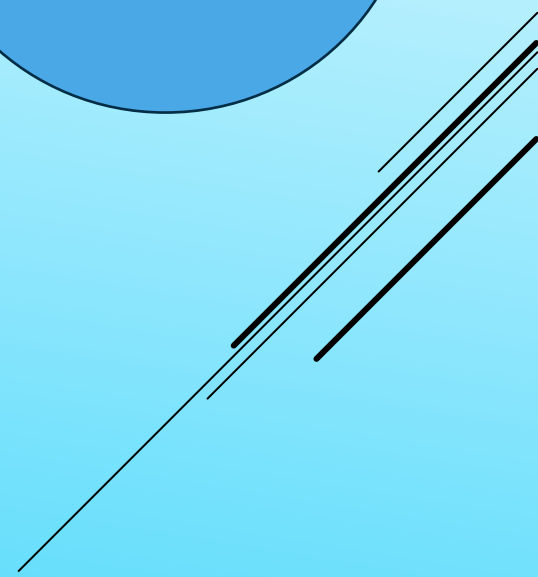
МОЛОДША ГРУПА

*Поєднувати
показ предмета
з активною
дією щодо його
обстеження*

*Порівнювати
схожі
на вигляд
предмети*

*Активно
використовувати
досвід практичної
діяльності*

Основний зміст досліджень, що проводять діти молодшого дошкільного віку, сприяє формуванню в них уявлень про:

матеріали

природні явища

світ рослин

*способи дослідження
об'єкта*

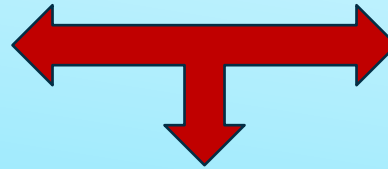
світ речей

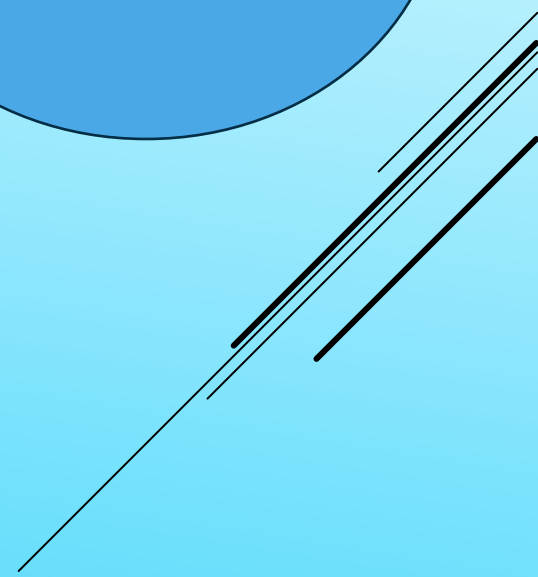
СЕРЕДНЯ ГРУПА

*Активне
використання
досвіду ігрової і
практичної
діяльності
дітей*

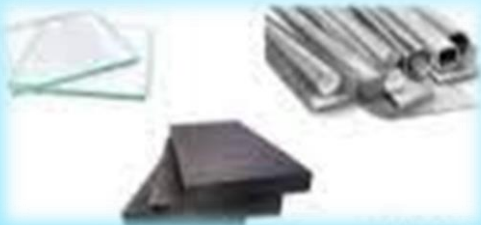
*Класифікація
об'єктів за
функціональними
ознаками*

*Класифікація
об'єктів і
предметів за
видовими
ознаками*

Основний зміст досліджень, що проводять діти середнього дошкільного віку, сприяє формуванню в них уявлень про:

матеріали

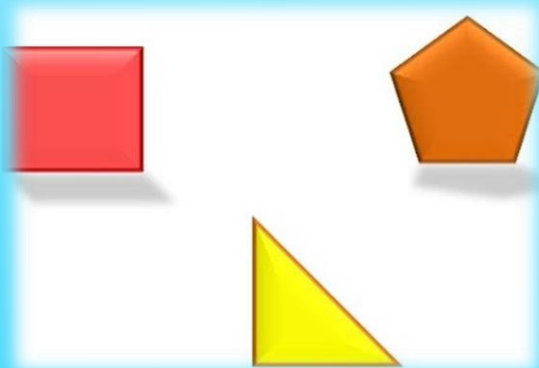
природні явища

*світ тварин і
рослини*

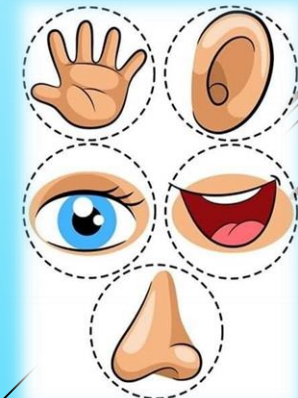
геометричні еталони

світ речей

людину

СТАРША ГРУПА

*Активне
використання
результатів
дослідження у
практичній
діяльності*

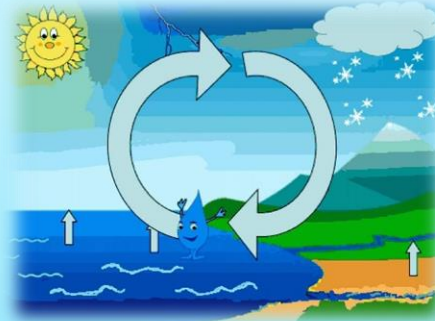
*Класифікація на
основі порівняння
за довжиною,
формою,
кольором/
орнаментом,
матеріалом,
фактурою*

Основний зміст досліджень, що проводять діти старшого дошкільного віку, сприяє формуванню в них уявлень про:

матеріали

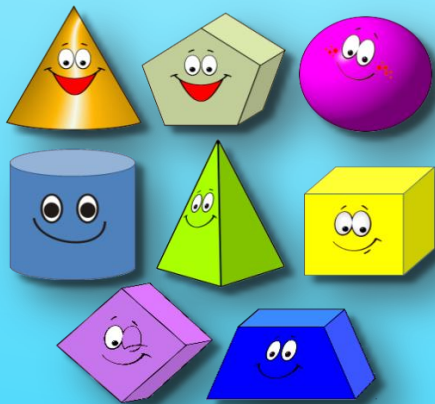
природні явища

світ рослин

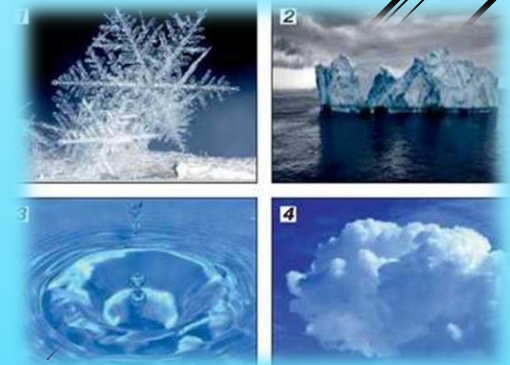
геометричні еталони

світ речей

агрегатні стани води

ОСНОВНЕ ОБЛАДНАННЯ ДЛЯ ОБЛАШТУВАННЯ ОСЕРЕДКА ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ:

- **прилади-помічники:** лупи, ваги, пісочний годинник, компас, магніти;
- **різноманітні посудини з різних матеріалів** (пластмаса, скло, метал) різного об'єму і форми;
- **природний матеріал:** каміння, глина, пісок, ґрунт, мушлі, пташине пір'я, шишки, плоди і листя дерев, мох, насіння тощо;
- **утилізований матеріал:** дрiт, шматочки шкіри, хутра, тканини, пластмаси, дерева, пробки тощо;
- **технічні матеріали:** гайки, скоби, болти, цвяхи, гвинти, шурупи, деталі конструктора і т.д.;
- **різні види паперу:** звичайний, картон, наждачний, копіювальний та інше;
- **барвники:** харчові і нехарчові (гуаш, акварельні фарби та інше);
- деякі харчові продукти (сіль, цукор, крохмаль, олія)
- **медичні матеріали:** піпетки, колби, дерев'яні палички, шприци (без голок), мірні ложки, гумові. груші та ін.;
- **інші матеріали:** дзеркала, повітряні кулі, кольорові і прозорі стекла, пилка для нігтів, сито, свічки та ін.

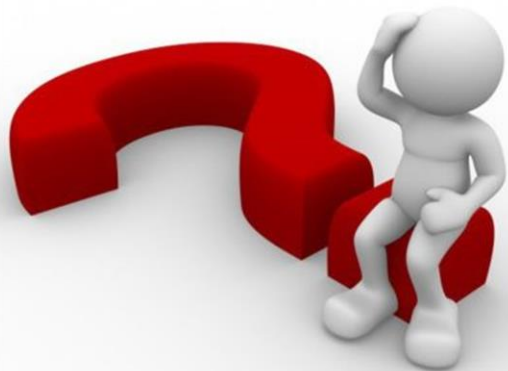

ДОДАТКОВЕ ОБЛАДНАННЯ:

- ▶ *Дитячі халати, клейончасті фартухи, рушники, контейнери для зберігання дрібних предметів*
- ▶ *Картки-схеми проведення експериментів*
- ▶ *Правила роботи з матеріалом*

«МОНОЛОГ»
дорослого

фронтальні
форми

перетворення
дослід у
бесіду

обмеження
свободи

відсутність
системи

***ПОМИЛКИ ПРИ СТВОРЕННІ
УМОВ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ
ДІЯЛЬНОСТІ***

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ І ПРАВИЛА:

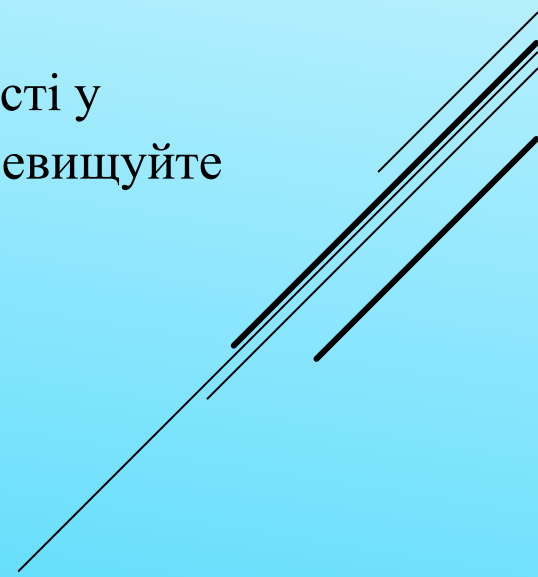
- ✓ *від простого до складного, від знайомого до незнайомого, спираючись на наявні у дітей знання і досвід*
- ✓ *врахування особливостей певної пори року*
- ✓ *доведення експерименту до кінця*
- ✓ *повторення дослідів для уточнення, поглиблення знань про той чи інший об'єкт або явище*
- ✓ *підсумок результату дослідів*
- ✓ *виховання дбайливого ставлення до речей, що оточують, до природи з використанням позитивних прикладів поведінки дорослих і малюків*

- ключовий момент успішності дослідження – це мотивація
- до одного і того ж об'єкту повертайтеся багато разів, додаючи нові знання
- безпека об'єкта – основна вимога дослідницької діяльності
- будьте психологічно готовими до систематичного розглядання у природі нового і цікавого
- визначте дидактичні задачі для проведення запланованих спостережень і експериментів
- експериментування здійснюйте від простого – до складного
- усвідомлюйте рівень сформованості у дітей необхідних навиків і не перевищуйте їх можливостей

***ПЕДАГОГАМ ВАРТО
ПАМ'ЯТАТИ!***

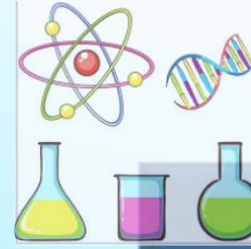

ОРГАНІЗАЦІЯ ПОШУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

форми, методи і прийоми

- спостереження,
- ігри-досліди,
- ігри-експерименти,
- дидактичні ігри та вправи,
- сюжетно – рольові ігри,
- ігри – загадки,
- ігри – описи,
- конструктивні ігри,
- ігри – драматизації,
- бесіди,
- використання піктограм,
- ігрові проблемні ситуації,
- розгляд картин, ілюстрацій, макетів,
- робота за заданим алгоритмом,

форми, методи і прийоми

- фіксація результатів досліду,
- читання дитячої художньої та енциклопедичної літератури,
- методи і прийоми ейдетики;
- методи і прийоми ТРВЗ (системний оператор, прийом «маленькі чоловічки»);
- образотворча діяльність,
- трудова діяльність,
- театралізована діяльність,
- перетворювальна діяльність (моделювання, макетування),
- складання розповідей наукового стилю,
- тренувальні, традиційні, комплексні та інтегровані заняття

„Вмійте щодня відкривати перед дитиною щось нове, і відкривати так, щоб навколишній світ загравав перед нею всіма барвами веселки. Завжди залишайте щось недоказане, щоб дитині не раз хотілося повернутися до того, про що вона дізналася”

В.Сухомлинський

Використані джерела:

1. Закон України «Про освіту»
2. Закон України «Про дошкільну освіту»
3. Положення про заклад дошкільної освіти (постанова КМУ від 12.03.2003 №305 у редакції постанови КМУ від 27.01.2021 №86)
4. Професійний стандарт «Вихователь дошкільної освіти» (наказ Міністерства економіки України від 19.10.2021 №755-21)
5. Планування роботи закладу дошкільної освіти на рік (лист МОН від 07.07.2021 №1/9-344)
6. Про рекомендації для працівників ЗДО на період дії воєнного стану в Україні (лист МОН від 02.04.2022 №1/3845-22)
7. Базовий компонент дошкільної освіти (наказ МОН від 12.01.2021 №33)
8. Щодо методичних рекомендацій оновленого Базового компонента дошкільної освіти (Лист МОН від 16.03.2021 №1/9-148)
9. Організація пошуково-дослідницької діяльності в дошкільній/О.Б.Полєвікова, Т.А.Швець. - Х.: Вид. група «Основа», 2018. - 109 с. - (Б-ка журн. «Дошкільний навчальний заклад»; Вип. 6 (06))
10. Т. Швецова, О. Полєвікова «Організація пошуково-дослідницької діяльності в дошкільній»; Серія книг Дошкільний навчальний заклад; Видавництво «Основа» 2018.- 112с.
11. Іванова А. І. Методика організації пошуково-дослідницької діяльності в дитячому закладі. М. : ТЦРПТ, 2017. 55 с.

Використані інтернет - джерела:

1. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/distancijna-osvita>
2. <http://yavoriv-rmk.kl.com.ua/2020/04/13/organizatsiya-dystantsijnogo-navchannya-u-zakladi-doshkilnoyi-osvity/>
3. <https://mon.gov.ua/ua/osvita/doshkilna-osvita/profesiyna-skarbnichka/doslidi-ta-eksperimenti-z-ditmi>

Дякую за увагу!

